

Tio punkter för ett bra arbetsklimat

av Ulla Kindenberg

Tio punkter för ett bra arbetsklimat

av Ulla Kindenberg

Engagemang, uppmuntran och tillit är viktiga för ett kreativt arbetsklimat där stimulerade medarbetare bidrar till dynamik och utveckling.

Det visar Göran Ekvall, professor i psykologi, som länge har studerat organisationers "inre liv" och tittat på faktorer som bäddar för ett arbetsklimat där medarbetarna trivs, tänker fritt, tar eget ansvar och för utvecklingen framåt. Han har också studerat vad som leder till motsatsen, en stagnerande organisation. Han visar hur rädsla, prestige och misstro mot nya idéer skapar en spänd, konfliktfylld och misstänksam stämning där håglösa medarbetare bevakar varandra och inte tar egna initiativ.

Vad som utmärker ett kreativt arbetsklimat har Ekvall sammanfattat i tio "klimatdimensioner":

1. UTMANING OCH ENGAGEMANG

Medarbetarna är personligt engagerade och införstådda med organisationens mål som de delar. Arbetet känns meningsfullt och stimulerande och alla känner att de gör en insats. Det kan bli stressigt men stressen känns positiv.

Motsatsen är organisationen där oengagerade medarbetare inte funnit sin plats och mest av allt längtar bort från arbetet.

2. FRIHET OCH SJÄLVSTÄNDIGHET

Medarbetarna kan ta kontakter fritt i och utanför organisationen för att diskutera och lösa problem. Egna initiativ uppmuntras och arbetet får gärna läggas upp individuellt. Motsatsen är den rigida organisationen där ingen går utanför de uppsatta ramarna för att slippa råka illa ut.

3. IDÉSTÖD OCH UPPMUNTRAN

Man lyssnar gärna och uppmuntran till nya idéer och tankar. De tas emot positivt och får gärna prövas. Motsatsen är organisationen där nya idéer möts med misstro och negativ kritik.

4. TILLIT OCH TRYGGHET

Jordmånen är god för nya idéer och åsikter. Det är riskfritt att tänka fritt och yvigt. Motsatsen är när rädslan styr. Då håller man tyst hellre än att kasta fram idéer och funderingar.

5. LIVFULLHET OCH DYNAMIK

I den miljön är det alltid något på gång och något nytt som händer. Oroande för en del men spännande för de flesta. Motsatsen är att allt går sin gilla gång utan överraskningar och nyheter.

6. LEKFULLHET OCH HUMOR

Atmosfären är otvungen och avspänd med mycket skratt och skämt. Också det är en god jordmån för nya idéer och infall. Motsatsen är arbetsplatsen där stämningen är tung, stel och allvarlig och där skratt inte passar in.

---

7. DEBATT OCH DIALOG

I livliga diskussioner möts nya tankar och idéer. Alla kan bidra på lika villkor med sina erfarenheter och synpunkter i ständigt pågående samtal. I det motsatta fallet ifrågasätts inga beslut och om diskussion uppstår tillåts bara etablerade synpunkter.

8. KONFLIKTER OCH EMOTIONELLA SPÄNNINGAR.

I det goda arbetsklimatet är konfliktnivån låg. Man löser problem utan att skapa personliga motsättningar. Motsatsen är ställen med hög konfliktnivå. Där uppstår motsättningar som ofta handlar mer om konflikter mellan individer än mellan idéer. Där blundar man för problem istället för att reda ut dem och det påverkar stämningen som lätt präglas av skvaller, förtal och rädsla.

9. RISKTAGANDE OCH HANDLINGSBEREDSKAP

Man provar gärna en möjlighet som dyker upp även om alla förutsättningar inte utretts. Behövs det så handlar man snabbt. Så resonerar man inte i den osäkra organisationen. Där tar man inga risker utan noggrann utredning före.

10. IDÉTID OCH REFLEKTION

Ett gott klimat ger tid både för eftertanke och för att diskutera nya uppslag även om planeringen spricker. Så inte i det motsatta fallet. Där styr tidspressen och utrymmet för att gå utanför det hårt inrutade schemat är obefintligt.

(Källa: "Ett bra klimat gynnar alla!" från TBV, Lärarnas riksförbund och Lärarförbundet)